

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lipca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Dariusz Zawistowski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku K. C.

przy uczestnictwie R. B.

o wpis hipoteki przymusowej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 lipca 2010 r.,

zażalenia wnioskodawczynie

na postanowienie Sądu Okręgowego w S. z dnia 23 lutego 2010 r., sygn. akt II Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w S. postanowieniem z dnia 23 lutego 2010 r., zmieniając postanowienie Sądu Rejonowego w G. o odmowie dokonania hipoteki przymusowej, orzekł, że koszty postępowania w tej sprawie wnioskodawca i uczestnicy postępowania ponoszą we własnym zakresie.

W zażaleniu na postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 520 § 2 k.p.c. Wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy w S. jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania powołał art. 520 § 1 k.p.c. Podkreślił, że interesy wnioskodawcy i uczestników postępowania były wprawdzie sprzeczne, jednakże uczestnicy postępowania nie dali żadnych podstaw do wszczęcia postępowania. Skarżący zasadnie zarzucił, że Sąd Okręgowy w praktyce odwołał się zatem do art. 101 k.p.c. Przepis ten w postępowaniu nieprocesowym nie ma zaś zastosowania. Sąd Okręgowy nie uzasadnił również, na gruncie art. 520 k.p.c., z jakich względów wątpliwości co do sposobu rozstrzygnięcia sprawy uzasadniały nieuwzględnienie żądania zasądzenia kosztów postępowania zgłoszonego przez wnioskodawcę mimo przyjęcia sprzeczności jego interesów z interesami uczestników postępowania. Niezależnie od tego zaskarżone postanowienie odpowiada ostatecznie prawu i zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W postępowaniu nieprocesowym zasadą jest, że każdy uczestnik postępowania we własnym zakresie ponosi koszty postępowania związane z udziałem w sprawie. Odstępstwo od tej zasady uzasadniają jedynie przesłanki określone w art. 520 § 2 i § 3 k.p.c. Stanowią je sprzeczność interesów uczestników postępowania lub różny stopień zainteresowania wynikiem postępowania. Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 3 grudnia 1959 r., II CR 859/58 zwrot kosztów postępowania może być pomiędzy uczestnikami postępowania nieprocesowego orzeczony tylko wówczas, gdy ich prawa lub interesy względem przedmiotu sporu są przeciwstawne. Postępowanie o dokonanie wpisu hipoteki przymusowej, opierające się o istnienie odpowiedniego tytułu upoważniającego do dokonania tego rodzaju wpisu, ma szczególny charakter, gdyż ustanowienie hipoteki leży wyłącznie w interesie wnioskodawcy. Zwrócił na to uwagę Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 stycznia 1973 r., III CZP 96/72 (OSNC 1973, nr 9, poz. 146). W tego rodzaju sprawie powinna zatem znaleźć zastosowanie zasada wyrażona w art. 520 § 1 k.p.c.

Z tego względu zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 2 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.